WYMAGANIA EDUKACYJNE
KLASY I–III SZKOŁY SPECJALNEJ PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Założenia ogólne

Wymagania stanowią ramowy opis rozwijanych umiejętności, a nie jednakowy próg osiągnięć dla wszystkich uczniów. Cele, zakres pomocy, sposoby komunikowania się i tempo pracy dostosowuje się do indywidualnych możliwości ucznia, diagnozy funkcjonalnej i IPET. Postępy oceniane są opisowo, w odniesieniu do punktu wyjścia ucznia.

1. Funkcjonowanie osobiste i społeczne

- Rozpoznaje własne potrzeby, emocje i podstawowe informacje o sobie; komunikuje je w dostępny sposób.
- Podejmuje czynności samoobsługowe i dba o higienę osobistą, ubiór oraz porządek w otoczeniu.
- Stosuje zasady bezpieczeństwa w szkole, domu, przestrzeni publicznej i internecie.
- Rozpoznaje podstawowe sytuacje społeczne, zasady współżycia i role społeczne; korzysta z pomocy innych.
- Wykorzystuje w praktyce dostępne umiejętności czytania, pisania, liczenia, posługiwania się pieniędzmi i orientacji w czasie.
- Uczestniczy w zakupach, prostym planowaniu dnia i korzystaniu z usług w miarę możliwości.

2. Zajęcia rozwijające komunikowanie się

- Nawiązuje kontakt i odpowiada na komunikaty słowem, gestem, symbolem lub za pomocą AAC.
- Wyraża potrzeby, wybory, emocje, zgodę, odmowę i prośbę o pomoc.
- Rozumie proste polecenia, pytania i informacje dostosowane do możliwości.
- Uczestniczy w dialogu, ćwiczy słuchanie i przestrzeganie kolejności wypowiedzi.
- Stosuje zwroty grzecznościowe i ćwiczy komunikację w codziennych sytuacjach.
- Korzysta z odpowiednich narzędzi komunikacyjnych, także cyfrowych, jeśli są dostępne.

3. Zajęcia kształtujące kreatywność

- Podejmuje aktywność plastyczną, muzyczną, teatralną, ruchową lub techniczną zgodnie z zainteresowaniami.
- Dobiera materiały i środki wyrazu, eksperymentuje i dokonuje prostych wyborów twórczych.
- Wyraża emocje i pomysły za pomocą dostępnych form ekspresji.
- Współpracuje przy działaniach indywidualnych i grupowych, szanuje prace innych.
- Rozwija wytrwałość, sprawność manualną i umiejętność kończenia rozpoczętej pracy.
- Korzysta z propozycji twórczego spędzania czasu wolnego.

4. Przysposobienie do pracy

- Rozpoznaje podstawowe narzędzia, materiały i ich zastosowania.
- Przygotowuje i porządkuje stanowisko pracy; przestrzega zasad BHP.
- Wykonuje proste czynności praktyczne według instrukcji, pokazu lub planu obrazkowego.
- Podejmuje zadania związane z gospodarstwem domowym, przygotowaniem posiłków, porządkowaniem, ogrodnictwem lub rękodziełem.
- Dba o materiały, sprzęt i efekt własnej pracy; rozwija dokładność i wytrwałość.
- Współpracuje w zespole, sygnalizuje trudności i prosi o pomoc.
- Poznaje swoje zainteresowania i predyspozycje zawodowe oraz podstawowe zasady funkcjonowania w miejscu pracy.

5. Wychowanie fizyczne

- Uczestniczy w ćwiczeniach i zabawach ruchowych odpowiednich do stanu zdrowia i sprawności.
- Doskonali równowagę, koordynację, orientację w przestrzeni i sprawność ruchową.
- Wykonuje dostępne ćwiczenia według pokazu lub instrukcji.
- Stosuje zasady bezpiecznego korzystania z przyborów i obiektów sportowych.
- Współdziała z innymi, respektuje proste reguły zabaw i gier.
- Rozpoznaje znaczenie ruchu, odpoczynku, higieny i zdrowego stylu życia.

Sposoby dostosowania wymagań

- Stopniowanie trudności i dzielenie czynności na małe etapy.
- Wydłużony czas, wielokrotne powtórzenia, pokaz i instrukcje obrazkowe.
- Wsparcie słowne, gestowe, fizyczne lub AAC – zależnie od potrzeb ucznia.
- Dobór materiałów, pomocy i narzędzi uwzględniający możliwości sensoryczne i ruchowe.
- Ocenianie przede wszystkim funkcjonalnego zastosowania umiejętności, wysiłku i postępu.

Zasady oceniania opisowego

Ocena uwzględnia: aktywność i zaangażowanie, stopień samodzielności, rozumienie i wykonywanie poleceń, wykorzystanie umiejętności w praktyce, współpracę, bezpieczeństwo oraz postępy względem wcześniejszego poziomu funkcjonowania. W opisie można stosować sformułowania: „wykonuje samodzielnie”, „wykonuje po wskazówce”, „wykonuje z pomocą”, „podejmuje próbę”, „wymaga dalszego utrwalania”. Nie porównuje się osiągnięć uczniów między sobą.